

For nyligt var der åbent hus på Allingemaglegaard gods, hvor interesserede kunne se, hvordan ozon blev tilført i gylletanken.

Gods investerer i miljøforanstaltninger

Allingemaglegaard gods har investeret i anlæg til luftrensning og en ny teknik, der reducerer lugtgenerne ved udbringning - tiltagene gavner muligheden for at udleje flere lejligheder på det vestsjællandske gods

Af Søren Tobberup Hansen

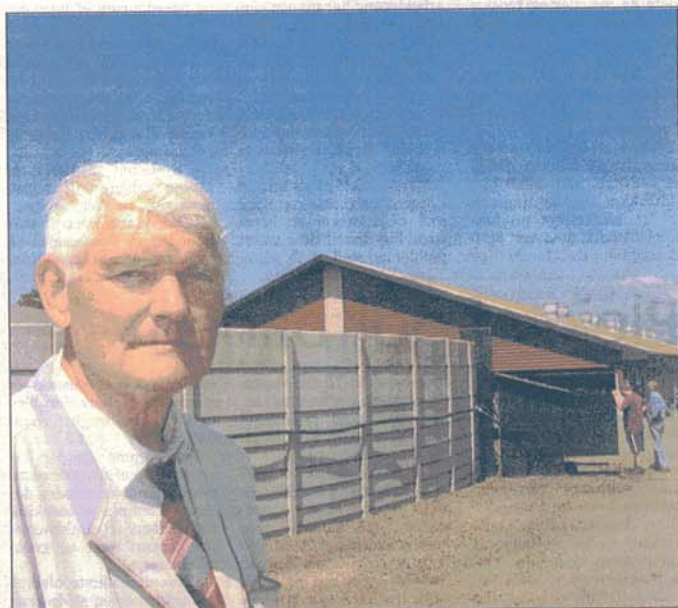
Varme, svinestalde og naboer tæt på er ofte en uheldig cocktail.

Men det har ejerne af det vestsjællandske Allingemaglegaard gods gjort noget ved.

Godset har i forvejen lavet dele af bygningsmassen om til lejligheder, men klager over lugtgener fra godsets nærliggende staldanlæg har været en ikke uvæsentlig forhindring for at fortsætte udbygningen af antallet af lejligheder.

- Vi har fået installeret et lugtrens anlæg fra Skov for at reducere lugtgenerne til lejerne, forklarer godsforvalter Niels Lundstedt.

Planen er at bygge yderligere fem lejligheder på god-

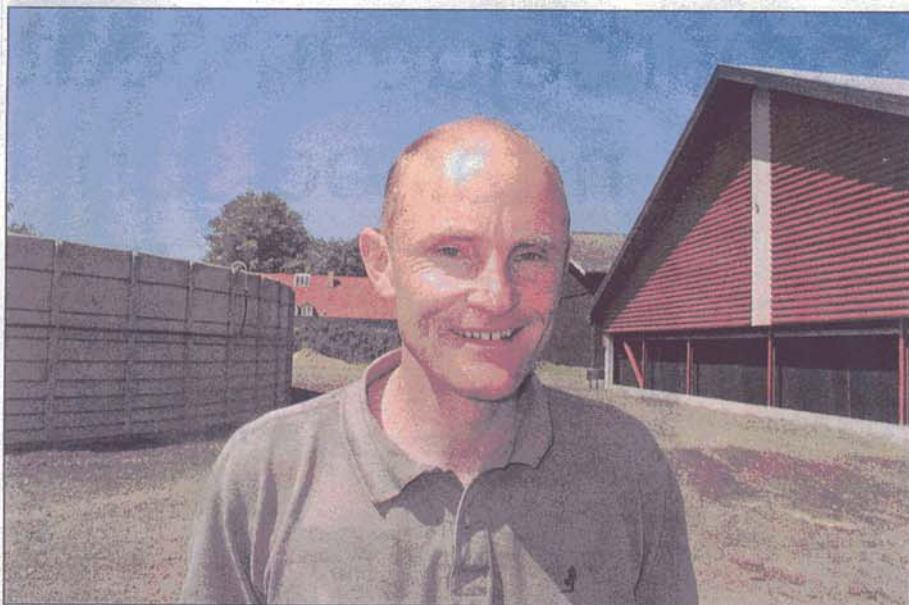

Frode Sørensen, medindehaver af WaterAir-Clean, er manden bag et system, der fjerner lugten fra husdyrgødning ved hjælp af ozon.

set, og derfor er der forinden investeret i Skov-anlægget. Niels Lundstedt fortæller,

at godsets beboere indimellem klager over lugtgener fra staldbygningerne - pri-

mært i sommerperioden. - Lejlighederne ligger kun 200 meter væk fra

Disse rør sørger for, at bakterierne i gyllen reduceres ved hjælp af ozon.

→ stalden, og vi fik klager over lugten. Men siden, vi har fået anlægget installeret, har der ikke været klager på grund af lugt, fortæller en tilfreds Niels Lundstedt. En ting er lugten fra svinestalden, noget andet er de gener, som opleves af lokalområdet i forbindelse med udbringning af gyllen.

De gener har godset også ønsket at gøre noget ved og kom i kontakt med firmaet WaterAir-Clean, der gennem en årrække har arbejdet med at tilføre ozon i gylletanke.

Gyllen lugter ikke

Igennem 16 måneder har

firmaet haft et anlæg til afprøvning på Allingemaglegaard. I fortanken og gylletanken på 3.700 kubikmeter er tilkoblet en ozon-generator, der ved hjælp fra en ringblæser blæser ilt igennem generatoren. Når ilten passerer hen over nogle uvrør omdannes ilten til ozon. Ozon er meget reaktivt, og så snart der er mulighed

for det, vil den afgive et iltmolekyle til eksempelvis bakterier. Den proces omdannes til ilt og vand, og derved får man fjernet lugten i gyllen, forklarer Frode Sørensen, medejer af WaterAir-Clean.

Firmaet samarbejder med Danmarks Jordbrugsforskning, Landscentret og Landsudvalget for Svin om systemet.

Kan optimeres yderligere

I gylletanken er placeret otte rør i overfladen, der konstant tilfører ozon ned i gyllen. Men processen med at fjerne bakterierne i gyllen går forholdsvis langsomt, fordi berøringsfladen med gyllen er begrænset.

Niels Lundstedt og Frode Sørensen mener samstemmende, at systemet vil få en endnu bedre virkning, hvis det opføres i nye gylletanke og ozonrørene placerede i bunden af gylletanken og derved får en større kontakt med gyllen.

Gødningsværdien bevares

En af de betænkeligheder, man som landmand kan have i forbindelse med indkøb af nye teknologiske systemer, er, om de går ud over gødningsværdien. Ifølge Frode Sørensen går der ikke noget tabt ved ozonprocessen.

Allingemaglegaard gods' lejere har tidligere klaget over lugtgenerne fra det nærliggende staldanlæg, men de er hørt op, efter at godsforvalter Niels Lundstedt har fået koblet et luftrensningssystem fra Skov på stalden.

- Vi har fået foretaget gylleprøver på OK-laboratoriet i Viborg, og de viser, at der ikke fjernes gødningsværdi, siger han.

Eksportmuligheder er tilstede

Frode Sørensen ser enorme afsætningsmuligheder med ozon-systemet.

- Vi har villet være sikre på, at anlægget fungerede efter hensigten og har hidtil afholdt os fra verdensmarkedet. Men det går vi ind i nu, og vi har allerede afsat et system til en hollandsk minkavler, som producerer 45.000 mink.

Ophakningen til anlæggets virkning er tilstede fra Niels Lundstedt.

- Det har været meget positivt med ozon-anlægget, og jeg tror, at dette anlæg på sigt kommer til at fjerne lugten fuldstændigt fra gyllen, siger Niels Lundstedt.

Frode Sørensen har yderligere planer med at anvende ozon i kampen mod lugt.

- Jeg vil gerne lave forsøg med tilførsel af ozon til svinestalde. Men jeg kæmper mod Arbejdstilsynet, som ikke vil tillade det, fordi de mener, det er sundhedsskadeligt.

- Men så længe, man tilfører under en ppm ozon til en stald, så gør ozonen ikke nogen skade. Jeg har selv levet i fem år i min lejlighed med et ozonapparat for at have en frisk luft. Det har

jeg ikke taget skade af, for jeg får løbende tjekket mine lunger på Rigshospitalet, forklarer Frode Sørensen.

Bedre miljø for alle

Han mener, at der med tilførsel af ozon i stalde bliver et langt bedre miljø i dem - både for dyr og mennesker.

- Det eneste problem er at holde ozonen inde i stalden i tilstrækkelig lang tid til, at det kan nå at reagere. Derfor er det nødvendigt at bringe ventilationen ned fra typisk 36.000 kubikmeter luft i timen til det halve, vurderer Frode Sørensen.